

NIDINGENS FÅGELSTATION 2016

TOMMY JÄRÅS & UNO UNGER

Den 37:e säsongens verksamhet vid Nidingens fågelstation påbörjades 5 mars och höll på till 10 november med endast 6 dagars uppehåll 9-14 oktober. Utöver detta gjordes ett dagsbesök 26 februari. Totala antalet dagboksförda verksamhetsdagar uppgick till 246, vilket ligger i paritet med vad som genomförts årligen sedan 2007.

VERKSAMHET

Verksamheten har bestått av regelbunden nät- och burfångst när vädret så har tillåtet. Max 28 nät och 49 burar har använts. Regelbundna havsfågelstudier vid lite kraftigare vindar och uppföljningar av lom och sjöorresträck under våren.

Häckfåglarna följs noggrant för en del arter och översiktligt för övriga.

RINGMÄRKNING

Totalt under året ringmärktes 8 990 fåglar, vilket är senaste 10-årsperiodens lägsta antal, där medeltalet märkningar legat på 11 427 ex. Antalet ringmärkta arter slutade på 110 att jämföras med i medeltal 103.

Trots den lägsta årstotalen så blev det höga antal för ett flertal arter. Roskarl (173 ex) och rödbena (83 ex) hade årsbästa märkantall och likaså tretåig mås (70 ex).

Tre arter ringmärktes för första gången, nämligen myrsnäppa (31/5), nordsångare (25/6) och skäggmes (3/10). Ytterligare tre arter fångades för andra gången stormsvala (19/8), tofsvipa (3/7) och fältsångare (17/6). Det totala antalet ringmärkta arter uppgår nu till 184 och sedan starten 1980 har 311 789 fåglar försetts med ring.

Det blev inga riktigt stora fångstdagar under året och bästa dagen noterades 16 april med 311 ringmärkta då även gransångare hade årets bästa dag med 94 ex.

Två stora arter som hade klart under normala fångstantal var ängsfiplärka (186 ex) och rödhake (1204 ex). Höstfångsten för ängsfiplärka var endast 178 individer mot det normala mer än tre gånger så många. Under åren 2004 till 2015 har i medeltal fångats 651 ängsfiplärkor under hösten och som sämst 389 ex år 2010.

ÅTERFYND

Totalt inkom återfynd från 121 individer av 17 arter via ringmärkningscentralen under 2016. Silltrut dominerade stort precis som de närmaste åren innan. De allra flesta av de 76 silltrutarna som det kom svar på var avläsningar av extra färgringar på individerna. Endast fyra utgjordes av döda fåglar. Den ena av dessa döda var en som uppnått en ålder av nästan 20 år när den hittades den 11 juni 2016 i ett skogsområde i Skepplanda några mil norr om Göteborg.

Årets äldsta fågel för stationen var en fiskmå som märktes som unge den 2 augusti 1991 och hittades med bruten vinge den 23 februari 2016 i Durham i England, alltså drygt 24 och ett halvt år efter märkning. En annan fiskmå märkt några dagar före den tidigare omnämnda avlästes i fält i fiskmåskolonin på Nidingen den 15 maj och var då i det närmaste 25 år gammal! Båda dessa tillhör bland de äldsta fiskmåarna i landet.

En ny återfyndsart i form av trädkrypare fick stationen under året. Trädkryparen märktes den 16 oktober 2015 och kontrollerades efter 10 dagar av ringmärkare i Darlowo på polska Östersjökusten. Återigen fick stationen flera avläsningar av skärnsnäppor från Svalbard. Detta året blev sex individer avlästa varav fem var sedda där förut. Den sjätte individen avlästes längst upp i Raudfjorden på norra Svalbard, nästan på 80:e breddgraden.

SPECIALPROJEKT

Fågelstationens specialprojekt på flera av öns häckfåglar fortsätter och likaså färgmärkningsprojektet på skärnäppa.

Färgringmärkning av de tretåiga måsarna som startade 2014 fortsätter, och har gett ett antal avläsningar. Preliminära resultat från de tretåiga som försågs med ljusloggar under 2014 visar att många ger sig av till grönländska vatten under sensommaren.

Silltrutprojektet fortsatte och 165 ungar försågs med färgringar.

HÄCKFÅGLAR

Under året konstaterades 23 arter säkert häckande på Nidingen. Saknad från förra året var kentsk tärna. Den tretåiga måsen häckade med 40 par och hade en mycket bra häckningssäsong med över 60 flygga ungar. Förra säsongen minskade tobisgrisslor med över 20% till 134 häckningar men under 2016 blev det en viss återhämtning till 143 par och med normal unproduktion på över 1,6 unge per lyckad häckning.

OBSERVATIONER

Även 2016 liksom förra året observerades några nya arter för Nidingen. Först ut var en skedstork som rastade en kort stund på nordstranden 3 juni. Därtill kan läggas nordsångaren och skäggmesen, vilka ringmärktes i juni resp. oktober. T.o.m. förra året hade enligt artportalen totalt 273 arter registrerats på Nidingen och med årets tre arter hamnar vi nu på 276 arter.

Under 2016 noterades 177 arter, vilket var 11 färre än föregående år.

Det sydgående sjöfågelsträcket under våren bevakades sporadiskt. Exempel på höga dagssummor under april-maj kan nämnas följande: 4000 sjöorrar 7 april, 3800 sjöorrar 18 april och 450 smålommar 8 april. Även havsfåglar rör sig ofta söderut under våren och som exempel kan nämnas 11 stormfåglar 21 april och 22 havssulor 18 april.

Nidingen utgör vidare en strategisk plats för observationer av förbisträckande havsfåglar när det blåser kraftiga pålandsvindar under andra halvåret. Bl.a. kan nämnas, 12 gråliror 29 september - 28 oktober, 6 mindre liror juli - oktober, en adult bredstjärtad labb 27 oktober, en juvenil fjällabb 30 september, 30 storlabbar juli - oktober och en lunnefågel 1 november. Höga dagssummor noterades för stormfågel med 75 ex 29 september och havssula med 760 ex 28 oktober.

Av udda fynd för ön kan till sist nämnas en NO-sträckande röd glada 24 mars, en sydsträckande svarttärna 8 maj, en rastande smalnäbbad simsnäppa 30 juli, en förbiflygande havsörn 12 augusti, vardera en sträckande rödstrupig piplärka 4 resp. 21 september och två sträckande skäggmesar 25 oktober.

Nidingens fågelstation

57°18'N; 11°54'E

Startår: 1980

Huvudman: Göteborgs Ornitologiska Förening

Personal: Ca 90 volontärer.

Verksamhet: Ringmärkning och häckfågelinventeringar samt begränsade sträckfågelräkningar.

Publik verksamhet: Guidningar. Mobil utställning. Hemsida.

Säsong 2016: 5 mars – 10 november

Antal ringmärkta fåglar: vår – 3743; höst – 5247

Tre vanligaste ringmärkta arter: vår – rödhake (753), lövsångare (606), gransångare (452); höst – lövsångare (576), blåmes (557), kärrensäppa (485).

Observerade sällsyntheter: svartnäbbad islom (2), skedstork, gulnäbbad lira, tärnmås (2), fältsångare och nordsångare

Forskningsprojekt: Färgmärkningsprojekt och häckfågelstudier på skärnäppa, silltrut, tretåig mås, tobisgrissla och skärpiplärka.

Kontakt:

E-post: birdcenter@swipnet.se

Web: www.nidingensfagel.se

*Nidingens fågelstation, c/o Fågelcentralen,
Tullare Hög 50, 442 90 Kungälv*